

Ұлттық құндылықтарды отбасындағы сақтау

2024-25оку жылы

балаларға ұлттық құндылықтар туралы түсінік беру, қазақ халқының салт-дәстүрлерін, әдет-ғұрпын құрметтеуге баулу және ұлттық тәрбиенің отбасындағы маңызын түсіндіру.

Міндеттері

Білімділік: Балаларды қазақ халқының салт-дәстүрлерімен, ұлттық ойындарымен, ұлттық тағамдарымен және отбасы тәрбиесіндегі әдеп ережелерімен таныстыру.

Дамытушылық: Балалардың сөздік қорын, ойлау қабілетін, сөйлеу дағдыларын және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Тәрбиелік: Үлкенді құрметтеуге, ата-ананы сыйлауға, кішіге қамқор болуға, туған жерін, тілін және ұлттық мәдениетін қадірлеуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктер мен қажетті құралдар

Қазақтың ұлттық киімдері мен бұйымдарының суреттері, киіз үйдің макеті, домбыра, ұлттық тағамдар бейнеленген карточкалар, ою-өрнектер, асықтар, отбасы суреттері.

Іс-әрекеттің барысы

I. Ұйымдастыру кезеңі

Балалар шаттық шеңберіне тұрады.

Тәрбиеші:

Армысың, алтын күн!

Армысың, туған жер!

Армысың, достарым!

Армысың, қонақтар!

Қазақтың салтымен,

Амандасып алайық.

Жақсы тілек айтып,

Шаттыққа біз толайық!

Балалар бір-біріне жылы лебіздерін білдіреді.

II. Кіріспе бөлім. Әңгімелесу

Тәрбиеші:

– Балалар, біз қай елде тұрамыз?

– Біздің ұлтымыз қандай?

– Қазақ халқының қандай салт-дәстүрлерін білесіңдер?

– Үйде ата-әжелерің сендерге қандай жақсы әдеттер үйретеді?

Балалардың жауаптары тыңдалады.

Тәрбиешінің түсіндірмесі:

Ұлттық құндылықтар – халқымыздың ғасырлар бойы сақтап келе жатқан тілі, мәдениеті, салт-дәстүрлері, әдет-ғұрыптары, өнері және адамгершілік қасиеттері.

Отбасында балаға ең алдымен жақсы тәрбие беріледі. Ата-ананы құрметтеу, үлкенге сәлем беру, қонақты сыйлау, бата тыңдау, ана тілінде сөйлеу – ұлттық тәрбиенің маңызды бөлігі.

Ұлттық құндылықтарды сақтау – оларды күнделікті өмірде қолданып, келесі ұрпаққа жеткізу.

III. Негізгі бөлім

1. «Ұлттық құндылықтарды таны» ойышы

Тәрбиеші балаларға ұлттық бұйымдар мен дәстүрлердің суреттерін көрсетеді.

Балалар олардың атауларын атап, не үшін қолданылатынын түсіндіреді.

- **Домбыра** – қазақ халқының ұлттық музыкалық аспабы.

«Қазақ халқының ұлттық құндылықтарды отбасында сақтау»

Ассаламу алейкум

Балаларға ұлттық құндылықтар туралы түсінік беру, қазақ халқының салт-дәстүрлерін, дәстүрінің құрметтеуге баулу және ұлттық тәрбиенің отбасындағы маңызын үйендіру.

Міндеттері

Білімділік: Балаларды қазақ халқының салт-дәстүрлерімен, ұлттық ойындарымен, ұлттық тағамдарымен және отбасы тәрбиесіндегі әдеп ережелерімен таныстыру.

Дамытушылық: Балалардың сөздік қорын, ойлау қабілетін, сөйлеу дағдыларын және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Тәрбиелік: Үлкенді құрметтеуге, ата-ананы сыйлауға, кішіге қамқор болуға, туған жерін, тілін және ұлттық мәдениетін қадірлеуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктер мен қажетті құралдар

Қазақтың ұлттық киімдері мен бұйымдарының суреттері, киіз үйдің макеті, домбыра, ұлттық тағамдар бейнеленген карточкалар, ою-өрнектер, асықтар, отбасы суреттері.

Іс-әрекеттің барысы

I. Ұйымдастыру кезеңі

Балалар шаттық шеңберіне тұрады.

Тәрбиеші:

Армысың, алтын күн!

Армысың, туған жер!

Армысың, достарым!

Армысың, қонақтар!

Қазақтың салтымен,

Амандасып алайық.

Жақсы тілек айтып,

Шаттыққа біз толайық!

Балалар бір-біріне жылы лебіздерін білдіреді.

II. Кіріспе бөлім. Әңгімелесу

Тәрбиеші:

– Балалар, біз қай елде тұрамыз?

– Біздің ұлтымыз қандай?

– Қазақ халқының қандай салт-дәстүрлерін білесіңдер?

– Үйде ата-әжелерін сендерге қандай жақсы әдеттер үйретеді?

Балалардың жауаптары тыңдалады.

Тәрбиешінің түсіндірмесі:

Ұлттық құндылықтар – халқымыздың ғасырлар бойы сақтап келе жатқан тілі, мәдениеті, салт-дәстүрлері, әдет-ғұрыптары, өнері және адамгершілік қасиеттері.

Отбасында балаға ең алдымен жақсы тәрбие беріледі. Ата-ананы құрметтеу, үлкенге сәлем беру, қонақты сыйлау, бата тыңдау, ана тілінде сөйлеу – ұлттық тәрбиенің маңызды бөлігі.

Ұлттық құндылықтарды сақтау – оларды күнделікті өмірде қолданып, келесі ұрпаққа жеткізу.

III. Негізгі бөлім

I. «Ұлттық құндылықтарды таны» ойыны

Тәрбиеші балаларға ұлттық бұйымдар мен дәстүрлердің суреттерін көрсетеді.

Балалар олардың атауларын атап, не үшін қолданылатынын түсіндіреді.

- **Домбыра** – қазақ халқының ұлттық музыкалық аспабы.

алаларға ұлттық құндылықтар туралы түсінік беру, қазақ халқының салт-дәстүрлерін, әдет-ғұрпын құрметтеуге баулу және ұлттық тәрбиенің отбасындағы маңызын түсіндіру.

Міндеттері

Білімділік: Балаларды қазақ халқының салт-дәстүрлерімен, ұлттық ойындарымен, ұлттық тағамдарымен және отбасы тәрбиесіндегі әдеп ережелерімен таныстыру.

Дамытушылық: Балалардың сөздік қорын, ойлау қабілетін, сөйлеу дағдыларын және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Тәрбиелік: Үлкенді құрметтеуге, ата-ананы сыйлауға, кішіге қамқор болуға, туған жерін, тілін және ұлттық мәдениетін қадірлеуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктер мен қажетті құралдар

Қазақтың ұлттық киімдері мен бұйымдарының суреттері, киіз үйдің макеті, домбыра, ұлттық тағамдар бейнеленген карточкалар, ою-өрнектер, асықтар, отбасы суреттері.

Іс-әрекеттің барысы

I. Ұйымдастыру кезеңі

Балалар шаттық шеңберіне тұрады.

Тәрбиеші:

Армысың, алтын күн!

Армысың, туған жер!

Армысың, достарым!

Армысың, қонақтар!

Қазақтың салтымен,

Амандасып алайық.

Жақсы тілек айтып,

Шаттыққа біз толайық!

Балалар бір-біріне жылы лебіздерін білдіреді.

II. Кіріспе бөлім. Әңгімелесу

Тәрбиеші:

– Балалар, біз қай елде тұрамыз?

– Біздің ұлтымыз қандай?

– Қазақ халқының қандай салт-дәстүрлерін білесіңдер?

– Үйде ата-әжелерің сендерге қандай жақсы әдеттер үйретеді?

Балалардың жауаптары тыңдалады.

Тәрбиешінің түсіндірмесі:

Ұлттық құндылықтар – халқымыздың ғасырлар бойы сақтап келе жатқан тілі, мәдениеті, салт-дәстүрлері, әдет-ғұрыптары, өнері және адамгершілік қасиеттері.

Отбасында балаға ең алдымен жақсы тәрбие беріледі. Ата-ананы құрметтеу, үлкенге сәлем беру, қонақты сыйлау, бата тыңдау, ана тілінде сөйлеу – ұлттық тәрбиенің маңызды бөлігі.

Ұлттық құндылықтарды сақтау – оларды күнделікті өмірде қолданып, келесі ұрпаққа жеткізу.

III. Негізгі бөлім

1. «Ұлттық құндылықтарды таны» ойыны

Тәрбиеші балаларға ұлттық бұйымдар мен дәстүрлердің суреттерін көрсетеді.

Балалар олардың атауларын атап, не үшін қолданылатынын түсіндіреді.

- **Домбыра** – қазақ халқының ұлттық музыкалық аспабы.

балаларға ұлттық құндылықтар туралы түсінік беру, қазақ халқының салт-дәстүрлерін, әдет-ғұрпын құрметтеуге баулу және ұлттық тәрбиенің отбасындағы маңызын түсіндіру.

Міндеттері

Білімділік: Балаларды қазақ халқының салт-дәстүрлерімен, ұлттық ойындарымен, ұлттық тағамдарымен және отбасы тәрбиесіндегі әдеп ережелерімен таныстыру.

Дамытушылық: Балалардың сөздік қорын, ойлау қабілетін, сөйлеу дағдыларын және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Тәрбиелік: Үлкенді құрметтеуге, ата-ананы сыйлауға, кішіге қамқор болуға, туған жерін, тілін және ұлттық мәдениетін қадірлеуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктер мен қажетті құралдар

Қазақтың ұлттық киімдері мен бұйымдарының суреттері, киіз үйдің макеті, домбыра, ұлттық тағамдар бейнеленген карточкалар, ою-өрнектер, асықтар, отбасы суреттері.

Іс-әрекеттің барысы

I. Ұйымдастыру кезеңі

Балалар шаттық шеңберіне тұрады.

Тәрбиеші:

Армысың, алтын күн!

Армысың, туған жер!

Армысың, достарым!

Армысың, қонақтар!

Қазақтың салтымен,

Амандасып алайық.

Жаксы тілек айтып,

Шаттыққа біз толайық!

Балалар бір-біріне жылы лебіздерін білдіреді.

II. Кіріспе бөлім. Әңгімелесу

Тәрбиеші:

– Балалар, біз қай елде тұрамыз?

– Біздің ұлтымыз қандай?

– Қазақ халқының қандай салт-дәстүрлерін білесіңдер?

– Үйде ата-әжелерің сендерге қандай жақсы әдеттер үйретеді?

Балалардың жауаптары тыңдалады.

Тәрбиешінің түсіндірмесі:

Ұлттық құндылықтар – халқымыздың ғасырлар бойы сақтап келе жатқан тілі, мәдениеті, салт-дәстүрлері, әдет-ғұрыптары, өнері және адамгершілік қасиеттері.

Отбасында балаға ең алдымен жақсы тәрбие беріледі. Ата-ананы құрметтеу, үлкенге сәлем беру, қонақты сыйлау, бата тыңдау, ана тілінде сөйлеу – ұлттық тәрбиенің маңызды бөлігі.

Ұлттық құндылықтарды сақтау – оларды күнделікті өмірде қолданып, келесі ұрпаққа жеткізу.

III. Негізгі бөлім

1. «Ұлттық құндылықтарды таны» ойыны

Тәрбиеші балаларға ұлттық бұйымдар мен дәстүрлердің суреттерін көрсетеді.

Балалар олардың атауларын атап, не үшін қолданылатынын түсіндіреді.

- **Домбыра** – қазақ халқының ұлттық музыкалық аспабы.

Қазақтың ұлттық киімі – халқымыздың мәдени мұрасы.
Бесік – сәбиді бөлеуге арналған дәстүрлі бұйым.
Дастарқан – қонақжайлық пен берекенің белгісі.

2. «Салт-дәстүрді білесің бе?» тапсырмасы

Тәрбиеші қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы әңгімелейді.

Шілдехана – нәрестенің дүниеге келуіне байланысты өткізілетін қуанышты дәстүр.

Бесікке салу – сәбиді бесікке бөлеуге байланысты орындалатын дәстүр.

Тұсаукесер – баланың алғашқы қадамына арналған дәстүр.

Бата беру – ізгі тілек білдіру, жақсылық тілеу.

Қонақ күту – келген қонақты құрметпен қарсы алу және сыйлау дәстүрі.

Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:

– Үйде ата-әжелеріңнен бата естідіңдер ме?

– Қонақ келгенде қалай қарсы аламыз?

– Үлкендерге қалай сәлем береміз?

3. «Әдепті бала – арлы бала» ойыны

Тәрбиеші түрлі жағдаяттарды ұсынады.

1-жағдаят: Үйге атаң мен әжең келді. Не істейсің?

2-жағдаят: Дастарқан басында отырсың. Қандай әдеп ережелерін сақтайсың?

3-жағдаят: Көшеде үлкен кісімен кездестің. Қалай амандасасың?

4-жағдаят: Анаң үй шаруасымен айналысып жатыр. Қалай көмектесесің?

Балалар дұрыс жауап беріп, өз ойларын айтады.

4. Сергіту сәті «Қара жорға»

Балалар қазақтың ұлттық әуеніне сәйкес жеңіл қимылдар жасайды. Қолдарын көтеріп, иықтарын қозғап, ұлттық би элементтерін орындайды.

5. «Ұлттық ойындар әлемі» ойыны

Тәрбиеші балаларды қазақтың ұлттық ойындарымен таныстырады:

Асық ату – ептілік пен дәлдікті дамытатын ойын.

Арқан тарту – бірлік пен ұйымшылдыққа үйрететін ойын.

Ақсерек-көксерек – балалардың қимыл-қозғалысын дамытатын ойын.

Теңге алу – ұлттық ат спортының түрі, балаларға оның суреті немесе бейнежазбасы арқылы таныстырылады.

Балалар жас ерекшеліктеріне сай қауіпсіз ұлттық ойындардың бірін ойнайды.

6. Шығармашылық жұмыс «Менің отбасымның ұлттық дәстүрі»

лар өз отбасында сақталатын дәстүр туралы әңгімелейді немесе суретін салады.

салы:

Отбасымызда Наурыз мерекесін атап өтеміз.
Әжем маған қазақтың ертегілерін айтып береді.
Үйде үлкендерге сәлем береміз.
Отбасымызбен ұлттық тағамдар дайындаймыз.
Мерекелерде ағамыздан бата аламыз.

Балалардың жұмыстары тыңдалып, мадақталады.

IV. Қорытынды бөлім

«Мақалды жалғастыр» ойыны

Тәрбиеші мақалдың басын айтады, балалар жалғастырады.

1. Отан – отбасынан ... (басталады).
2. Үлкенге – құрмет, кішіге – ... (ізет).
3. Әдепті бала – ... (арлы бала).
4. Ата көрген оқ жонар, ана көрген ... (тон пішер).
5. Бірлік бар жерде ... (тірлік бар).

Рефлексия: «Бүгін не үйрендік?»

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:

Ұлттық құндылықтар дегеніміз не?

Қандай салт-дәстүрлермен таныстық?

Отбасымызда қандай жақсы әдеттерді сақтауымыз керек?

Ұлттық дәстүрлерді не үшін құрметтейміз?

Қорытынды сөз

Балалар, ұлттық құндылықтар – халқымыздың асыл мұрасы. Оларды отбасында сақтау үшін ана тілімізді құрметтеп, үлкендерден бата алып, салт-дәстүрлерді үйреніп, ұлттық ойындарымызды ойнап, мәдениетімізді бағалауымыз керек. Әр отбасы ұлттық тәрбиені жалғастырса, халқымыздың асыл мұрасы келер ұрпаққа жетеді.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Қазақ халқының кейбір салт-дәстүрлерін, ұлттық ойындары мен бұйымдарын біледі.

Түсінеді: Ұлттық құндылықтардың отбасындағы тәрбиелік маңызын түсінеді.

Қолданады: Үлкендерге құрмет көрсетеді, әдепті сөздерді қолданады және отбасының дәстүрлері туралы әңгімелей алады.

лар өз отбасында сақталатын дәстүр туралы әңгімелейді немесе суретін салады.
салы:

Отбасымызда Наурыз мерекесін атап өтеміз.

Әжем маған қазақтың ертегілерін айтып береді.

Үйде үлкендерге сәлем береміз.

Отбасымызбен ұлттық тағамдар дайындаймыз.

Мерекелерде атамыздан бата аламыз.

Балалардың жұмыстары тыңдалып, мадақталады.

IV. Қорытынды бөлім

«Мақалды жалғастыр» ойыны

Тәрбиеші мақалдың басын айтады, балалар жалғастырады.

1. Отан – отбасынан ... (басталады).

2. Үлкенге – құрмет, кішіге – ... (ізет).

3. Әдепті бала – ... (арлы бала).

4. Ата көрген оқ жонар, ана көрген ... (тон пішер).

5. Бірлік бар жерде ... (тірлік бар).

Рефлексия: «Бүгін не үйрендік?»

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:

Ұлттық құндылықтар дегеніміз не?

Қандай салт-дәстүрлермен таныстық?

Отбасымызда қандай жақсы әдеттерді сақтауымыз керек?

Ұлттық дәстүрлерді не үшін құрметтейміз?

Қорытынды сөз

Балалар, ұлттық құндылықтар – халқымыздың асыл мұрасы. Оларды отбасында сақтау үшін ана тілімізді құрметтеп, үлкендерден бата алып, салт-дәстүрлерді үйреніп, ұлттық ойындарымызды ойнап, мәдениетімізді бағалауымыз керек. Әр отбасы ұлттық тәрбиені жалғастырса, халқымыздың асыл мұрасы келер ұрпаққа жетеді.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Қазақ халқының кейбір салт-дәстүрлерін, ұлттық ойындары мен бұйымдарын біледі.

Түсінеді: Ұлттық құндылықтардың отбасындағы тәрбиелік маңызын түсінеді.

Қолданады: Үлкендерге құрмет көрсетеді, әдепті сөздерді қолданады және отбасының дәстүрлері туралы әңгімелей алады.